

Проучване и анализ на потребностите на заинтересованите страни на територията на МИГ „Аксаково“

проект „Помощ за подготвителни дейности за разработка на Стратегия за Водено от общностите местно развитие на територията на община Аксаково“ с административен договор № РД 50-49/15.03.2023 г., номер в ИСУН № BG06RDNP001-19.610-0009-C01 по подмярка 19.1 "Помощ за подготвителни дейности" на мярка 19 "Водено от общностите местно развитие" по Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.

Юни 2023

Съдържание

1. Въведение	4
2. Методология	4
3. Проблеми, общи потребности и приоритети за развитие на територията на община Аксаково	6
3.1 Степен на заинтересованост на идентифицираните заинтересувани страни от създаването на МИГ „Аксаково”	6
3.2 Общи потребности на заинтересованите страни, свързани с развитието на територията на община Аксаково, към които трябва да се насочат усилията на Местната инициативна група	10
ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ	17
4. Проучване потребности на публичния сектор	Error! Bookmark not defined.
4.1 Обща информация за анкетираните	Error! Bookmark not defined.
4.2 Текущо състояние и проблеми на публичния сектор.....	Error! Bookmark not defined.
4.3 Потребности и инвестиционни намерения на публичния сектор.....	Error! Bookmark not defined.
ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ	Error! Bookmark not defined.
5. Проучване потребности на нестопанския сектор	Error! Bookmark not defined.
5.1 Обща информация за анкетираните от нестопанския сектор ...	Error! Bookmark not defined.
5.2 Текущо състояние и проблеми на нестопански сектор.....	Error! Bookmark not defined.
5.3 Потребности и инвестиционни намерения на нестопанския сектор.....	Error! Bookmark not defined.
ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ	Error! Bookmark not defined.
6. Проучване потребности на стопанския сектор	Error! Bookmark not defined.
6.1 Обща информация за анкетираните	Error! Bookmark not defined.
6.2 Текущо състояние и проблеми на стопански сектор.....	Error! Bookmark not defined.
6.3 Потребности и инвестиционни намерения на стопанския сектор.....	Error! Bookmark not defined.
ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ	Error! Bookmark not defined.
7. Проучване потребности на уязвимите групи	Error! Bookmark not defined.
7.1 Обща информация за анкетираните от нестопанския сектор ...	Error! Bookmark not defined.
7.2 Текущо състояние и проблеми на уязвимите групи.....	Error! Bookmark not defined.
7.3 Потребности и инвестиционни намерения на хората от уязвимите групи ...	Error! Bookmark not defined.
ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ	Error! Bookmark not defined.
8. Обобщени потребности и възможности за задоволяване чрез интервенции от СВОМР	18

8.1 Обобщени проблеми и потребности-Изводи и препоръки.....	18
8.2 Интервенции с висок потенциал за кандидатстване, в подкрепа развитието на общината	20
Интервенции от Стратегическия план за развитие на селското стопанство	20
Интервенции от Програмата за конкурентоспособност и иновации на предприятията	21
Интервенции от Програмата за развитие на човешките ресурси	21
Интервенции от Програмата „Околна среда“	21
Интервенции от Програмата „Образование“	21
8.3 SMART цели	22
8. Приложения	Error! Bookmark not defined.

1. Въведение

Настоящото проучване е извършено в рамките на проект „Помощ за подготвителни дейности за разработка на Стратегия за ВОМР на територията на община Аксаково“ с адм. договор РД 50-49/15.03.2023 г., номер в ИСУН № BG06RDNP001-19.610-0009-C01 по подмярка 19.1 "Помощ за подготвителни дейности" на мярка 19 "Водено от общностите местно развитие" по Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.

Проучване цели идентифициране на заинтересованите страни на територията, очаквания, потребности, интерес и готовност за участие в разработването и прилагането на Стратегията за водено от общностите местно развитие, дефиниране на нуждите на заинтересованите страни от осигуряване на ресурси за осъществяване на инвестиционни намерения, проучване нагласите за внедряване на иновации в икономическите сектори, обект на инвестиции, проучване потребностите на уязвимите групи, включително малцинствата и други групи със сходни интереси на територията на община Аксаково.

Резултатите от проучването и изготвеният анализ са база за разработване на Стратегия за Водено от общностите местно развитие за периода 2023-2027 г. , определяне на нейните цели, приоритети, интервенции на територията на община Аксаково. Резултатите от анализа следва на дефинират потребностите от човешки, материални, финансови ресурси на заинтересованите страни, да определят вижданията на целевата група за развитието на селищата като „интелигентни“, реализацията на интегрирани териториални инвестиции и др. основни фактори за развитие на територията и местната общност.

Основните задачи на проучването са свързани с:

- идентифициране на основните групи заинтересовани страни от реализирането на СВОМР, включително като потенциални бенефициенти и ползватели на резултатите от нейното изпълнение;
- идентифициране на потребностите на заинтересованите страни от стопанския, нестопанския и публичен сектор;
- приоритизиране на интервенциите въз основа на инвестиционните намерения на заинтересованите страни и избраните мерки;

2. Методология

В рамките на проучването се приложиха следните методи за анализ на потребностите и приоритетите на заинтересованите страни:

-Пряко интервю. По време на проведените 22 информационни срещи с граждани от 23 населени места на територията на община Аксаково, свързани с популяризиране на процеса по изготвяне на СВОМР се задаваха директно въпроси към присъстващите

относно проблемите на местната общност и населеното място. Проведени бяха 22 информационни срещи и 1 конференция.

- Анкетно проучване. По време на информационните срещи бяха разпространявани анкетни карти като бе разяснявано и указвано съдействие при тяхното попълване. Електронни анкетни карти бяха публикувани на сайта на проекта <https://aksakovo.bg/mig/>. На всички събития беше разясняван процеса на разработка на СВОМР, раздавани анкетни карти за всички заинтересовани страни, демонстриран електронния достъп до анкетните карти. Анкетните карти бяха изпращани на мейли до организации от публичния, стопанския и нестопански сектор.

Екипа на изпълнителят приложи следните етапи на проучването:

1. Определяне на вид, предмет и цел на проучването, включващо експертната работа по запознаване с нормативната уредба, проучване на потенциалните мерки и интервенции, които могат да бъдат включени при разработване на многофондова СВОМР;

2. Съставяне на план на анкетното проучване, включващ изготвяне на форма и съдържание на анкетната карта, изготвяне на хартиен и електронен вариант на формуляра, разпространение на формуляра на анкетата със следните срокове:

- изготвяне на формуляр до 30.04.2023
- разпространение и попълване до 30.05.2023;
- обобщаване на резултатите и изготвяне на доклад до 15.06.2023 г.

3. Определяне на представителната извадка на проучването в съответствие с поставените изисквания на Възложителя. Попълване на анкетни карти от всички присъстващи на информационните събития, като се достигнат заложените индикатори от Възложителя за минимум 80 представителя на публичния сектор, 80 представителя на нестопанския сектор, включително граждани, 80 представители на бизнеса, 50 представители на уязвимите и маргинализирани групи;

4. Избори на методи за събиране на информацията-предаване на хартиен носител на координатора по проекта, изпращане по електронен път;

5. Изготвяне на анкетна карта и въпросници. Разработени бяха 5 вида анкетни карти:

а. „Интереси и общи потребности на заинтересованите страни“ целяща идентифициране на общите потребности на всички заинтересовани страни и определяне на стратегическите цели на СВОМР;

б. „Потребности на публичния сектор“ целяща проучване на потребностите на представители на публичния сектор;

в. „Потребности на нестопански сектор“ целяща проучване на потребностите на представители на нестопанския сектор;

г. „Потребности на стопански сектор“ целяща проучване на потребностите на представители на стопанския сектор;

е. „Потребности на уязвимите групи“ целяща проучване на потребностите на представители на специфична част от населението, а именно хората с увреждания, маргинализираните общности и др.;

б. Обработка и анализ на информация, включва изготвяне на графично представяне на данните и анализиране на резултатите;

7. Изготвяне на доклад с резултатите, включващ представяне на информацията, графично представяне на данните, изводи и препоръки

3. Проблеми, общи потребности и приоритети за развитие на територията на община Аксаково

Анкетната карта цели проучване на:

- степента на заинтересованост на идентифицираните заинтересовани страни от създаването на МИГ „Аксаково“ и разработване на СВОМР на територията на община Аксаково,;

- определяне на общи потребности на заинтересованите страни, свързани с развитието на територията на община Аксаково, към които трябва да се насочат усилията на Местната инициативна група.

Въпросите са групирани в 2 групи в съответствие с поставените цели.

Част А „Степен на заинтересованост на идентифицираните заинтересовани страни от създаването на МИГ „Аксаково“ и разработване на СВОМР на територията на община Аксаково,“ съдържа 6 въпроса свързани с виждането на местната общност от създаването на МИГ и прилагането на подхода ВОМР както до момента, така и в бъдеще.

Част Б „Общи потребности на заинтересованите страни, свързани с развитието на територията на община Аксаково, към които трябва да се насочат усилията на Местната инициативна група“ съдържа 7 въпроса, свързани с дефиниране на основните проблеми в различните области, пряко свързани с качеството на живот на местната общност. Поставен е акцент върху въпрос 2.1 за общите потребности, резултатите от който ще залегнат при дефиниране на целите на СВОМР.

3.1 Степен на заинтересованост на идентифицираните заинтересовани страни от създаването на МИГ „Аксаково

В проучването на общи потребности и приоритети за развитие на територията на община Аксаково са се включили 307 участници, разпредели както следва:

Анкетна карта „Интерес и общи потребности на заинтересованите страни“ е попълнена от 307 представителя на заинтересованите страни.

Анкетна карта „Установяване на потребностите на заинтересовани страни при разработване на Стратегия за водени от общностите местно развитие на територията на

община Аксаково за ПУБЛИЧЕН СЕКТОР“ бе попълнена от 85 представителя на публичния сектор.

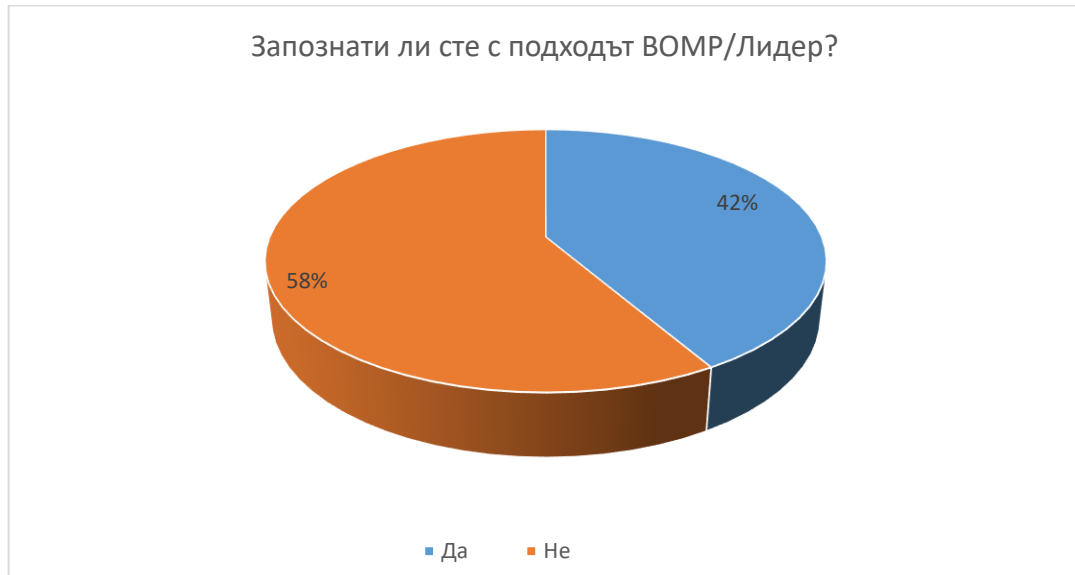
Анкетна карта „Установяване на потребностите на заинтересовани страни при разработване на Стратегия за водени от общностите местно развитие на територията на община Аксаково за СТОПАНСКИ СЕКТОР“ бе попълнена от 82 представителя на стопанския сектор.

Анкетна карта „Установяване на потребностите на заинтересовани страни при разработване на Стратегия за водени от общностите местно развитие на територията на община Аксаково за НЕСТОПАНСКИ СЕКТОР“ бе попълнена от 83 представителя на нестопанския сектор.

Анкетна карта „Установяване на потребностите на заинтересовани страни при разработване на Стратегия за водени от общностите местно развитие на територията на община Аксаково за Уязвими групи“ бе попълнена от 51 представителя на уязвимите групи /хора в неравностойно положение и хора с увреждания/, от които 21 представителя на малцинствата. От диаграмата по-долу е видно, че всички заинтересовани страни са представени равномерно в изследването, без привес на нито една от заинтересованите страни над другата. Гражданите макар и представители на нестопанския сектор са отчитани отделно за да може да се проследи тяхното лично мнение, а не като представител на организация от нестопанския сектор, която изразява общи интереси на определена група. Малцинствата са представени отделно от хората с увреждания и хората в неравностойно положение/възрастни в риск, социални слаби и др/, защото техния капацитет и възможности за заетост е различен от горепосочената група, поради липса на физически ограничения, единственото ограничение е социалните контакти и приобщаване.

На въпроса: Запознати ли сте с подходът ВОМР/Лидер? От анкетираните 42 % отговарят, че са запознати. Резултата е много добър и обясним, че на територията на община Аксаково за предходните програмни периоди се прилага подходът.

На въпроса: Подкрепяте ли създаване на Сдружение с нестопанска цел в обществена полза МИГ „Аксаково“? От анкетираните 94 % подкрепят създаването на сдружението, 6% са против. Вероятна причина за това е неразбирането на подхода ЛИДЕР и важността на Сдружението за прилагането му.

На въпроса: Какви са Вашите очаквания относно възможностите за развитие на местната територия и общност чрез СВОМР? Убедени в положителното въздействие са 32 %, 59 % считат, че би имала положително въздействие, а 9 % нямат очаквания. Видно

резултатите, Местната инициативна група ще трябва да проведе широка информационна кампания за представяне на резултатите от изпълнението на СВОМР на територията на община Аксаково.

На въпроса: Бихте ли се възползвали от възможностите за финансиране чрез мерките на Стратегията за ВОМР? Приблизително 82% отговарят, че биха се възползвали от мерките на СВОМР, 18 % отговарят , че не биха го направили. Вероятна причина за това е, че голяма част от анкетираните разбират възползването от мерките, единствено като потенциални бенефициенти по проектите, което би било трудно постижимо за анкетираните граждани или представители на уязвимите групи.

На въпроса: Имате ли опит като бенефициент по програми, финансирани чрез Европейските структурни фондове? От анкетираните 73 % нямат опит като бенефициенти

по програми финансирани от Европейските структурни фондове, останалите 27 % се разпределят почни равномерно между ОПИК, ОП „РЧР“, ПРСР на национално ниво, като сред тях най-висок е процента-8% възползвали се по мерки на СВОМР чрез МИГ „Девня – Аксаково“.

3.2 Общи потребности на заинтересованите страни, свързани с развитието на територията на община Аксаково, към които трябва да се насочат усилията на Местната инициативна група

На въпроса: Посочете до 3 потребности, свързани с развитието на територията на община Аксаково, към които да се насочат усилията на МИГ? От анкетираните определят:

- 62 % посочват подобряване на условията на живот на териториите на местните общности;

- 47 % посочват създаване на динамична жизнена среда и подобряване качеството на живот чрез развитие на хоризонтални и междусекторни партньорства и взаимодействие за инициативи от общ интерес, както и на практики и модели за добро управление и участие на заинтересованите страни в развитието на територията, като основа за териториално развитие;

- 40 % посочват съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност, вкл. дейности за превенция и управление на риска и за използване потенциала на културното наследство;

Представените възможности целят да се определят основните приоритети на Стратегията за водени от общностите местно развитие според анкетираните и да бъдат съпоставени с последващото секторно изследване на приоритетите и потребностите на отделните заинтересовани страни.

На въпроса: Посочете 3 потребности, свързани с развитие на територията на община Аксаково по отношение на социалната инфраструктура и услуги? От анкетираните 38 % посочват необходимост от интеграция на хората с увреждане, 37% изразяват необходимост от подобряване състоянието на социалната инфраструктура, 36% интеграция на хората с увреждане;

На въпроса: **Посочете 3 потребности, свързани с развитието на територията на община Аксаково по отношение на техническата инфраструктура?** От анкетираните определят:

- 76 % подобряване на транспортната свързаност между населените места;
- 55% подобряване състоянието на общинските пътища, улици;
- 46% подобряване предоставяне на електронни административни услуги.

На въпроса: **Посочете до 3 потребности, свързани с развитието на територията на община Аксаково по отношение на спортната, образователната инфраструктура?** От анкетираните определят:

- 45% Насърчаване създаването на училищни общности, в които ученици, родители, учители и лидерски екип развиват умения за ефективно и равноправно взаимодействие в мултикултурна образователна среда;
- 37% Повишаване на уменията на децата и учениците за обучение и общуване в мултикултурна среда,;
- 36% Подобриване на спортната инфраструктура.

На въпроса: Посочете 3 потребности, свързани с развитието на територията на община Аксаково по отношение на опазване на околната среда?

От анкетираните определят следните потребности:

- 46% създаване на работни места за поддържане на зелените площи;
- 44% насърчаване използването на интелигентни /Smart/ решения за публичните услуги /осветление, транспорт, сигурност, безопасност, административни услуги/;
- 38% подобряване състоянието на чистота на населените места.

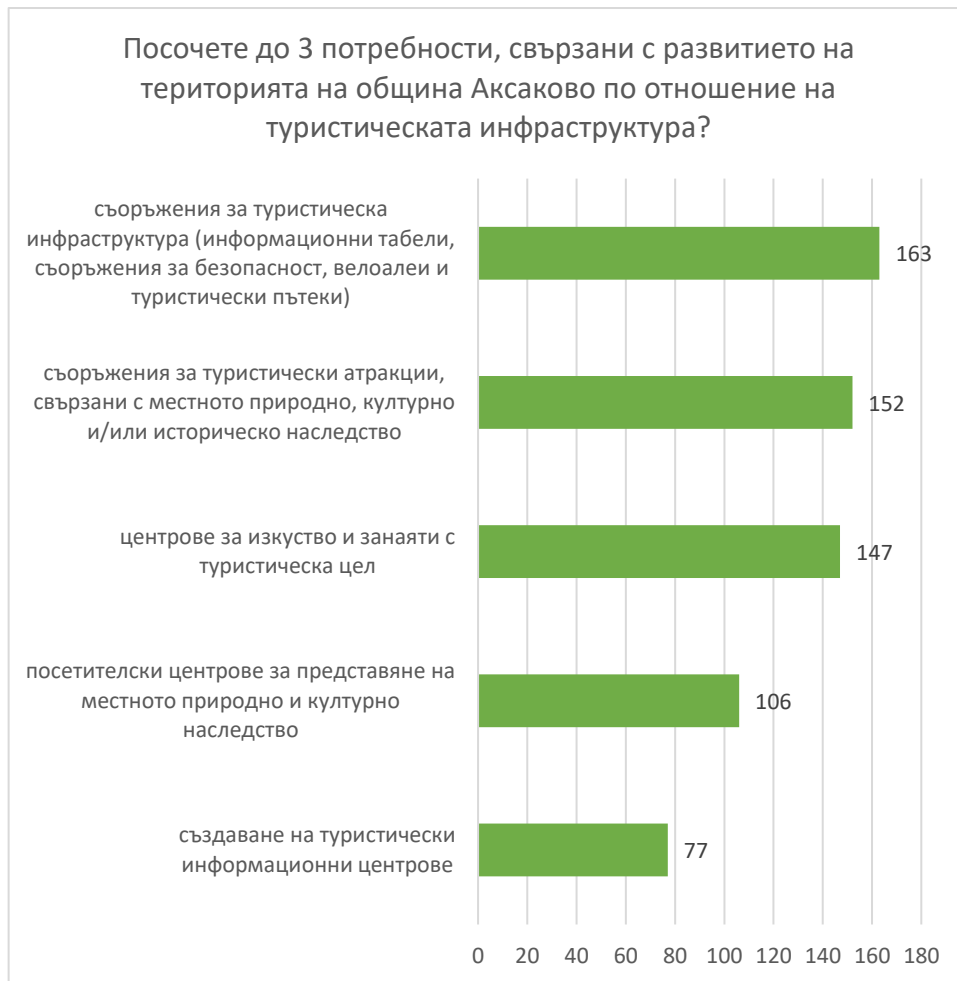
Посочете 3 потребности, свързани с развитието на територията на община Аксаково по отношение на опазване на околната среда?

На въпроса: Посочете до 3 потребности, свързани с развитието на територията на община Аксаково по отношение на туристическата инфраструктура?

От анкетираните определят следните потребности:

- 59 % съоръжения за туристическа инфраструктура (информационни табели, съоръжения за безопасност, велоалеи и туристически пътеки)
- 55 % съоръжения за туристически атракции, свързани с местното природно, културно и/или историческо наследство;
- 53% центрове за изкуство и занаяти с туристическа цел.

На въпроса: Посочете до 3 потребности свързани с развитието на територията на община Аксаково по отношение на културната/религиозна инфраструктура и дейности.

От анкетираните определят следните потребности:

- 78% подобряване на материалната база- оборудване и обзавеждане на читалищата;
- 70% подкрепа дейността на читалищата и културните клубове;
- 60% подобряване състоянието на културната/религиозната инфраструктура.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

Основните приоритети, които следва да залегнат в СВОМР са:

- Повишаване на конкурентоспособността на местните икономики и създаване възможности за създаване на местен бизнес, включително чрез диверсификация и подкрепа за алтернативни дейности;
- Създаване на динамична жизнена среда и подобряване качеството на живот чрез подобряване на социалните и екологични условия на живот на територията;
- Насърчаване на устойчивата, качествена заетост и социално включване на уязвими и маргинализирани групи.

8. Обобщени потребности и възможности за задоволяване чрез интервенции от СВОМР

8.1 Обобщени проблеми и потребности-Изводи и препоръки

На въпроса: Кои са според Вас най-изявените социални проблеми на територията на Община Аксаково?

Обобщените резултати от анкетираните заинтересованите страни като цяло определят:

1. миграция на млади и образовани хора;
2. проблеми с чистота на населените места;
3. ниска култура и образование на големи групи от населението.

В дейностите към мерките, които ще залегнат в СВОМР следва да се заложат мерки в подкрепа на „интелигентни селища“. Развитието на интелигентните решения, използването на интернет комуникациите, предоставяне на информация, интелигентното събиране на отпадъци е предпоставка за задържане на младите хора в малките населени места, както и за контролиране чистота на населените места.

На въпроса: Кои са според Вас най-сериозните икономически проблеми на територията на Община Аксаково?

Обобщените резултати от анкетираните заинтересованите страни като цяло определят:

1. недостиг на квалифициран персонал;
2. липса или лошо състояние на логистичната бизнес инфраструктура;
3. липса или недостатъчно развити на високотехнологични и иновативни производства;

В дейностите към мерките, които ще залегнат в СВОМР следва да се зложат мерки от Програмата за развитие на човешките ресурси относно придобиване на професионална квалификация, свързана със спецификата на местния бизнес и потребности, следва с взаимодействие с бизнеса да се определят в дългосрочен план потребностите на бизнеса и да се зложат обучения за кадри в съответните области.

С цел развитие на конкурентоспособността на предприятията следва да се зложат мерки от Програмата за конкурентоспособност и иновации на предприятия за внедряване на иновации, и подкрепа на ресурсната ефективност на предприятията.

На въпроса: Кои са най-изявените проблеми на техническата инфраструктура на територията на община Аксаково?

Обобщените резултати от анкетираните заинтересованите страни като цяло определят:

1. лошо състояние на пътната и улична инфраструктура;
2. лошо състояние на водоснабдителната и канализационна мрежа;
3. лошо състояние на обществения транспорт;

Предвид ограниченията за финансиране на пътна и улична инфраструктура, както и водоснабдяване и канализации чрез мерките по подхода BOMP не е възможно включването на мерки, които да задоволят тези потребности.

Относно лошото състояние на обществения транспорт чрез интелигентни решения в рамките на изграждане на „интелигентни селища“ е възможно оптимизиране на обществения транспорт и разработването на ефективна транспортна схема.

8.2 Интервенции с висок потенциал за кандидатстване, в подкрепа развитието на общината

За унифициране на критериите за потенциал за кандидатстване екипа приема мерки, които са посочени от повече от 5 анкетирани.

Интервенции от Стратегическия план за развитие на селското стопанство

1. II.Г.3 Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони;
2. II.Г.6 Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони;

3. II.Г.7 Запазването на духовния и културния живот на населението в селските райони;
4. II.Г. 10 Залесяване и възстановяване на горите
5. II.Г.1 Инвестиции в земеделските стопанства
6. I.Г.1.1 Инвестиции в земеделските стопанства насочени към опазване на компонентите на околната среда;
7. II.Г.2 Инвестиции за преработка на селскостопански продукти;
8. II.Г.2.1 Инвестиции за преработка на селскостопански продукти, насочени към опазване на компонентите на околната среда;
9. II.Г.5 Инвестиции в инфраструктура за напояване

Интервенции от Програмата за конкурентоспособност и иновации на предприятията

1. Иновации в “Индустрии за здравословен живот, биоикономика и биотехнологии ” според ИСИС;
2. Иновации в „Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика” според ИСИС;
3. Иновации в тематична област “Информатика и ИКТ” според ИСИС
4. Иновации в тематична област “Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии” според ИСИС;
5. Подкрепа за инвестиции в предприятията с цел подобряване на ресурсната ефективност;

Интервенции от Програмата за развитие на човешките ресурси

1. Подкрепа мерки за активен живот на възрастните хора в пенсионна възраст и остаряване в добро здраве
2. Активиране, мотивиране и включване в заетост на неактивни и безработни лица,
3. Подобряване конкурентоспособността на уязвимите групи на пазара на труда
4. Подкрепа за развитие на предприятията от социалната икономика

Интервенции от Програмата „Околна среда“

1. Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика
2. Работа със заинтересованите страни в подкрепа на опазване на биологичното разнообразие.

Интервенции от Програмата „Образование“

1. Насърчаване на образователната интеграция на деца и ученици от уязвими групи в малки населени места

8.3 SMART цели

Стратегическа цел
Подобряване на икономическите, социалните, екологичните условия на живот на територията чрез устойчиво многосекторно развитие на местната икономика и общност
Приоритет 1
Повишаване на конкурентоспособността на местните икономики и създаване възможности за създаване на местен бизнес, включително чрез диверсификация и подкрепа за алтернативни дейности;
Специфична цел 1. 1
Подкрепа за въвеждането на иновации и модерни технологии в предприятията и насърчаване на прехода към кръгова икономика чрез подкрепа за инвестиции за подобряване на ресурсната ефективност;
Специфична цел 1.2
Подкрепа за териториалната идентичност, маркетинг и марки на база на специфичния териториален потенциал и продукти от местен характер;
Специфична цел 1.3
Диверсификация на местната икономика и подкрепа за алтернативни дейности
Приоритет 2
Подобряване на условията на живот на териториите на местните общности
Специфична цел 1
Обновяване на населените места, опазване и повишаване потенциала им за развитие като „интелигентни селища“
Специфична цел 2
Съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност, вкл. дейности за превенция и управление на риска и за използване потенциала на културното наследство
Приоритет 3
Насърчаване на устойчивата и качествена заетост и социално включване на уязвими и маргинализирани групи;
Специфична цел 1
Подкрепа за приобщаващо образование и образователна интеграция.
Специфична цел 2

Създаване на условия за устойчива заетост на силно уязвими групи и изпълнение на социално-значими дейности

Специфична цел 3

Подкрепа активния начин на живот на възрастните хора в пенсионна възраст и остаряване в добро здраве

В кои направления считате, че е необходима подкрепа за развитието на общината?

